MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Oikeanlaista isänmaallisuutta on pitää huolta siitä, että käytämme tuotteita ja palveluita, jotka takaavat oman ja myös naapurimme työpaikan.
MATTI SALMENKANGAS ILKASSA

Suomen talous taantuman reunalla

Maailmantalouden ongelmat eivät ole merkittävästi hellittäneet, vaikka Yhdysvaltojen talous on elpynyt ja kasvu Aasiassa jatkuu. Euroalueen ongelmien lisäksi raakaöljyn hinnan nousu hidastaa maailmantalouden elpymistä.

Pellervon taloustutkimus PTT:n eilen julkistaman ennusteen mukaan Suomen talous painuu taantumaan tänä vuonna. Talouskasvu supistuu prosentin verran miinukselle, koska vienti ei vedä ja kotimainen kysyntä heikkenee.

Nordean näkemyksen mukaan jonkinlaista valoa on kuitenkin näkyvissä, eikä Suomi ajaudu euroalueen mukana taantumaan.

Talouskasvun hiipumisesta huolimatta inflaatio uhkaa kasvaa öljyn korkean hinnan, heikkenevän euron ja Euroopan keskuspankin EKP:n löysän rahapolitiikan seurauksena. EKP on joutunut euroalueen kriisin seurauksena laskemaan liikkeelle yli tuhat miljardia euroa. Löysällä rahapolitiikalla pyritään pitämään korot alhaisina ja estämään luottolaman syntymistä.

EKP on onnistunut setelirahoituksellaan ostamaan aikaa euroalueen maille ongelmien ratkaisemiseksi. Loputtomasti setelirahoituskaan ei pysty ongelmia patoamaan, vaan pysyvämpiä päätöksiä on pakko tehdä.

Euromaat ovat päättäneet kahdesta eri kriisirahastosta, väliaikaisesta (ERVV) ja sen seuraajaksi suunnitellusta pysyvästä kriisirahastosta (EVM). ERVV on kooltaan 440 miljardia euroa ja EVM 500 miljardia euroa.

Vaikka väliaikaisen kriisirahaston piti alkuperäisen suunnitelman mukaan väistyä pysyvän rahaston tieltä, joutuvat euromaiden johtajat perjantaina päättämään kriisirahastojen mahdollisesta yhdistämisestä.

Jos ja kun kriisirahaston kokoa päätetään kasvattaa, lisää se myös Suomen vastuita.

PTT:n arvion mukaan euroalueen talous supistuu tänä vuonna yli prosentin. Talouden supistumiselle antavat vauhtia julkisen talouden sopeuttamistoimet. Näin on myös Suomessa. Hallitus päätti viime viikolla verojen korotuksista ja menojen leikkauksista. Nämä rahat ovat poissa kansalaisten ostovoimasta.

Perinteisten talousoppien mukaan talouden ajautuessa taantumaan pitäisi julkisen vallan pyrkiä tasoittamaan suhdannekuoppaa elvyttämällä. Nyt euroalueella toimitaan pakon edessä päinvastoin.

Valtiovarainministeri Jutta Urpilaisen (sd.) mukaan euromaiden palomuuria on kasvatettava.

Sekä PTT että Nordea ennakoivat työttömyyden kasvavan tänä vuonna noin kahdeksaan prosenttiin. Työttömyyden kasvu vähentää kotimaista kysyntää ja heikentää verotulojen kasvua. Talouden takkuaminen vaikeuttaa entisestään julkisen talouden tasapainottamista.

Työttömyydessä on suuria alueellisia eroja. Heikon tilanne on Itä-Suomessa. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa työttömyysprosentti oli viime vuonna noin 11.

Pohjois-Suomessa tulevaisuus näyttää suhteellisen valoisalta, koska taloudellisen toimeliaisuuden painopiste on siirtymässä pohjoiseen koko Euroopassa. Lapin kaivosteollisuus on vahvassa nousussa ja sekä Venäjän että Norjan mittavien energiavarojen hyödyntäminen vaativat suuria rakennustöitä.

Öljyn korkea hinta vauhdittaa myös Venäjän talouskasvua ja maan talouden ennakoidaan kasvavan seuraavien parin vuoden aikana noin 3,5 prosenttia vuodessa. Naapurimaan talouskasvu antaa suomalaiselle vientiteollisuudelle lisää mahdollisuuksia.

Vaikka suomalaisten päättäjien tärkein tehtävä on hoitaa Suomen taloutta, on Suomen kannalta ensiarvoisen tärkeää, että euroalueen maat saisivat taloutensa mahdollisimman pian kestävälle pohjalle. Jos euromaiden pelastusoperaatio ei onnistu, ovat seuraukset Suomenkin taloudelle tuhoisat.

> **Talouden supistumiselle antavat vauhtia myös julkisen talouden sopeuttamistoimet.**

VIERASYLIÖ

Huoltovarmuus kunniaan – maa- ja metsätalous avainasemassa

Euroopan talous- ja rahaliiton käynnistämisessä 1990-luvulla luotu mielikuva yhteisvaluuttaajan odotettavissa olevasta ylivertaisuudesta ja kaikkivoipaisuudesta hämärsi huoltovarmuusajattelua siinä määrin, että kansanedustaja joutui kyselemään viranomaisilta mitä varautumisista poikkeusoloihin on jäljellä.

Euroopan talousalue ulottuu Välimereltä Barentsin merelle, Euroopan unioni Norjan Finnmarkin verran tätä vähemmän.

Jo vuonna 1809 saksalainen professori Alexander von Humboldt kuvasi tiedemaailmaan tosiasian, että Keski-Euroopan vuoristoista löytyvät samat ilmasto- ja kasvillisuusvyöhykkeet, jotka tulevat vastaamme liikkuessamme tällä mantereella samasta lähtöpisteestä kohti pohjoista.

Luonnonmaantiede sanelee näin tuotantoa, joka pellolta ja metsästä elantonsa hankkivan on hyvä ottaa odotuksissaan huomioon. Suomen eduskunta nosti tämän asian näyttävästi esiin jäsenyysneuvotteluissa huomioonotettavaksi.

Onneksi neuvottelijat saattoivat vedota saksalaiseen professoriin auktoriteettina. Euroopan unionin yhteisessä maatalouspolitiikassa tämän luonnonmaantieteen pitää realisoitua tasoitustueksi.

Huoltovarmuus edellyttää kalustoa

EU:n tehtyä linjaratkaisunsa todistelu kohdistuu nyt kotimaassa valtiovarainministeriöön. Huoltovarmuus nousee pintaan, kun maailmanmarkkinahinnat joko luonnonoloista johtuen nousevat tai niitä vedätetään futuuripeleissä ylöspäin. Noin 80 miljoonaa uutta syöjää vuodessa lisää jo sinänsä kulutusta.

Suomella on 1269 kilometriä yhteistä rajaa Venäjän federaation kanssa, mutta logistisesti maamme on saarivaltio, yli 90 prosenttia tavarakaupan kuljetuksista tapahtuu meritse.

Mielenkiintoisesti Venäjä on havainnut transitokuljetukset Suomenlahden satamien ja Suomen kaakkoisrajan kautta hyvin luotettavaksi kuljetusreitiksi, vaikka eteläisempiä kilpailevia vaihtoehtojahan on.

Vuosikymmen sitten eduskunnan liikennevaliokunta vaati Huoltovarmuuskeskusta määrittämään minimimäärän Suomen lipun alla purjehtiville rahtialuksille ja rannikkoliikennetankkereille. Yhteismääräksi ilmoitettiin silloin 60 kappaletta, tarve on tuskin nyt pienempi.

Lisäksi eduskunta kiinnitti huomiota siihen, että Suomen ja Ruotsin välillä liikennöiviä matkustaja-aluksia saatettaisiin tarvita poikkeusoloissa tilapäiseen majoituskäyttöön. Tähän kiinnitti huomiotamme muun muassa valtioneuvos Harri Holkeri.

> **Yhden lentoyhtiön, jolla on riittävä lentokonekanta, pitää olla tarpeen vaatiessa hallituksen käytettävissä.**

Loogisesti vastaavalla tavalla on asennoiduttava lentoliikenteeseen.

Yhden lentoyhtiön, jolla on riittävä lentokonekanta, pitää olla tarpeen vaatiessa hallituksen käytettävissä. Tässä katsannossa olisi takaperoista kehitystä luopua valtion enemmistöomistuksesta Finnairissa. Eduskunnan liikennejaosto näyttää ymmärtäneen, mistä on kysymys.

Metsäteollisuus kiristää valtiovaltaa

Vuoden 2014 alusta lukien käyttöön otettava maataloustukijärjestelmä joudutaan liikkuvilta osiltaan räätälöimään kansalliset, huoltovarmuusedut huomioonottavaksi. Luomutuotannon ja vesistöjen hoidon osalta on jo viitoitettu kovat tavoitteet.

Oma yllätyksensä on Sotkamon Talvivaaran kaivoksen vesistöjen suolausoperaatiot, joita rekisteröidään jo yli sadan kilometrin päässä kaivokselta.

Metsäteollisuus on tehnyt tehtaiden alasajoillaan sekä kartellein ja pienpuun energiatukeen kohdistuvin, suuntaansa vaihtavin operaatioin kaikkensa, jotta metsänomistajien olisi mahdollisimman hankala hoitaa metsiään pitkäjänteisesti ja samalla valvoa kohtuullisesti omia etujaan. Jälkimmäiseen sisältyvät vahingonkorvausoikeudenkäynnit, jotka myrkyttävät ilmaa pitkään.

Tilannetta ei helpota lainkaan se, että UPM:n toimitusjohtaja Jussi Pesonen ryhtyi kiristämään ja kuristamaan valtiovaltaa Kauppalehdessä (23.2.12) optimointimallillaan. ”Energiaveroleikkurin käyttö lisää Suomessa olevan tuotantokapasiteetin käyttöä sadalla miljoonalla eurolla (vientituloina mitattuna), mutta jos esimerkiksi hallitus tekee windfall-verosta päätöksen, teollisuus siirtää tonneja ja vientituloja vastaavasti Keski-Eurooppaan”.

Mistä jalostettava puuaines ”optimoitaisiin”, todennäköisesti Venäjältä. Venäläiselle kuuselle ja männylle on määrätty – 18 vuoden neuvotteluprosessin huipentumana – yhdeksän miljoonan kiintokuution tariffikiintiö, jonka alaisista puista Venäjä perii tullia 13–15 prosenttia. Kiintiön ylittävälle osalle Venäjä saa määrätä vapaasti vientitariffeja.

Koivulle ei aseteta tariffikiintiötä. Suomi toi enimmillään 16 miljoonaa kiintomottia puuta itänaapurista, viime vuosina selvästi alle kymmenen miljoonaa kuutiota.

Mikä on kestävää metsätaloutta?

Helsingin pörssissä puolet kaupasta käyvät jo robotit, UPM:n ”omalompakko-optimointimalli” ei ole kaukana siitä.

Valtiovalta joutuu kylmäpäisesti miettimään mikä on kestävää talousmetsätaloutta ja samalla sen, mikä on metsäteollisuuden taakanjako-osuus valtiontaloudessamme.

Ovathan valinkauhassa myös metsälain sisältö, kemeratukien kokonaismäärä ja käyttösuunnitelma, pakollisen metsänhoitomaksun poistuminen ja aivan erityisesti Suomen EU:lle antamien uusiutuvan energian sitoumusten täyttäminen.

Kaikilla näillä on huoltovarmuusmerkitystä.

ERKKI PULLIAINEN
Kirjoittaja on emeritusprofessori ja tietokirjailija.

Yhteiskuntaoppia

Viime perjantaina eduskunnassa nähtiin poikkeuksellinen täysistunto. Salin täytti jo 14. kertaa nuorten parlamentti, jonka 199 edustajaa koostuivat peruskoulun yhdeksäsluokkalaisista eri puolilta Suomea.

Päivään kuului normaalia kansanedustajan työtä – valiokuntakokouksia sekä istuntosalityöskentelyä. Kyselytunnilla nuorisoedustajat pääsivät tenttaamaan oikeita ministereitä ajankohtaisista aiheista.

Ja ajankohtaisia nuorten kysymykset olivatkin. Ministereiltä tivattiin kantaa muun muassa luomuruokaan, lähikouluihin, Koillisväylän hyödyntämiseen, nuorisotyöllisyyteen sekä mopoautojen turvallisuuteen. Asialistan konkreettisuudessa saattaisi olla opittavaa istuvilla kansanedustajillakin.

On erittäin tärkeää, että nuoret oppivat tuntemaan sen yhteiskunnan toiminnan, jonka tulevaisuutta he pian täysivaltaisina aikuisina ovat itsekin rakentamassa. Joka toinen vuosi järjestettävä Nuorten parlamentti on näkyvä kannustin tämän tärkeän kansalaistaidon opiskeluun.

Nuorten parlamentti on jatkumo koulujen parlamenttikerhojen toiminnalle. Kiireisten vanhempien tarjoama yhteiskunnallinen kasvatus voi usein jäädä iltapäivälehtien lööppien happamaan kommentointiin. Siksi koulujen rooli demokratian ja yhteiskunnan toiminnan opettajana korostuu, ja tähän työhön kouluja ja opettajia tulisi myös kannustaa.

Mahdollisuus vaikuttaa tärkeäksi kokemiinsa asioihin lisää ratkaisevasti myös yksilön kokemaa osallisuutta yhteisössään. Osallisuus ja sen ymmärtäminen estävät tehokkaasti syrjäytymistä.

Monessa koulussa oppilasparlamentti osallistuu aivan oikeiden asioiden päättämiseen. Samalla on pakko oppia myös etsimään kompromisseja ja ymmärtämään, ettei oma mielihalu aina välttämättä toteudu. Tätä ymmärrystä elämässä usein tarvitaan.

PÄIVÄN KUVA

EIJA POUTANEN

Suomalaista ruokaa Ruotsissa

Nakkeja, kinkkua, sinappia ja kotileipomon leipää. Siinä suomalaisten ruokatuotteiden kärki kojussa numero 30 Hötorgetin vilkkaassa kauppahallissa keskellä Tukholmaa. Esillä on myös suomalaisia suukkoja, suklaamunia, keksejä ja myllytuotteita. Kojun tärkein myyntiartikkeli on silti ruotsalainen kotiruoka, eikä tiskin takana puhuta suomea.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JOUKO RÖNKKÖ

Aitamuurit nousevat

Suomessa on vakaa yhteiskunta. Se houkuttaa tänne kansainvälisiä yhtiöitä, jotka haluavat pitää rahansa tai ainakin osan niistä varmassa turvassa.

Vielä tärkeämpi asia yhteiskuntarauha on meille tavallisille suomalaisille. Me voimme liikkua omassa maassamme pelkäämättä rikoksen uhriksi joutumista. Ja jos rikos kuitenkin tapahtuu, lähimmäiset auttavat ja rikolliset napataan kiinni. Vai onko niin?

Ei välttämättä. Yhteiskunta jakautuu yhä selvemmin toisilleen vieraisiin osiin. Meillä on suhteellisen hyvin voiva keskiluokka. Siihen keskiluokkaan kokoomus kertoi meidän kaikkien kuuluvan. Sittemmin saimme tosin kuulla, että työväenluokkaanhan me kuulumme, tai ainakin presidentin pitää siihen kuulua.

Pehmeitä puheita, jotka hämärtävät todellisuutta.

Osa kansasta on köyhää. Osa on pudonnut toimeentuloturvan ja muiden armopalojen varaan. Monet ovat kadonneet auttajien ulottumattomiin.

> **Osa kansasta on pudonnut armopalojen varaan.**

jouko.ronkko@maaseuduntulevaisuus.fi

Näiden syrjäytyneiden määrä kasvaa nopeasti. Meillä on jo niitä, jotka ovat perineet vanhempiensa työttömyyden jo kolmannessa polvessa.

Ruotsissa tähän syrjäytymiskierteeseen joutuneet polttavat autoja ja ryöstävät kauppoja, samoin Britanniassa, ja Ranskassa. Varsin epävakaalta näyttää myös Espanjassa.

Keskimäärin meillä menee kuitenkin hyvin. Jos joillakin on kurjaa, niin vastaavasti muutamat, tosin harvemmat, elävät sitä paksummin. Esimerkiksi Stora Enson toimitusjohtaja korotti omaa palkkaansa viime vuonna reippaasti.

Koska omistan yhteisen valtion kautta yhtiön osakkeita, herra Karvisen palkankorotus harmittaa minua. Hänen johtamansa yhtiön arvo laski, mutta johtajan palkka nousi. Sekin suututtaa, että lähes kaikki yhtiön kehittämisrahat suunnattiin Kiinaan. Kemijärvelle jätetään vain lipeälammikko.

Meillä kaikilla on osuus myös Finnairista. Sen omistajaohjauksesta vastaava ministeri Heidi Hautala (vihr.) erotti kohtuuttomia etuja jakaneen Finnairin hallituksen ja nimittää uuden.

Hautala kehui hajottavansa hyväveliverkoston ainakin yhdestä valtionyhtiöstä – mutta valitsikin uudet johtokunnan jäsenet siitä samasta laumasta.

Ylen toimittajan kysymykseen, miksi johtokuntaan tulee henkilöitä, jotka istuvat jo monissa muissakin hallituksissa, ministeri vastasi ettei ”siinä hommassa kokematon pärjää”.

Niinpä niin. Sillä tavalla ministerin musta auto Hautalaa kuljettaa.

Mitä sitten, jos yhtiöiden johtoportaat jakavat etuja toisilleen yhä kohtuuttomammin ja härskimmin? Sitä vain, että yhteiskunnan repeäminen toisilleen vieraisiin lohkoihin järkyttää sitä alussa puhuttua yhteiskuntarauhaa. Elämä Suomessa muuttuu taas hivenen eteläamerikkalaiseen, vai pitäisikö sanoa venäläiseen suuntaan.

Kohta ei ole meidän yhteistä Suomeamme. On monia, kovin erilaisia maita nimeltä Suomi. Niiden kansalaiset eivät juuri koskaan tapaa toisiaan, eikä toisen Suomen alueelle ole hyvä mennä.

Rikkaat korottavat aitamuurejaan ja palkkaavat lisää vartijoita. Köyhien ja heikkojen turvana olevia poliisivoimia heikennetään.

Sisäministeri Päivi Räsänen (kd.) ehdottaa poliisin tehtävien osittaista siirtämistä kunnille. Voiko ministeri avuttomuutensa enää selvemmin ilmaista?

LEHTIKATSAUS

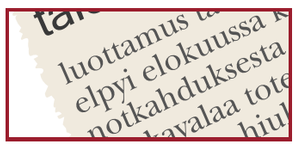

Turvattomuus lisääntyy

Lapin Kansan mielestä suomalainen on tottunut luottamaan lääkäriin ja poliisiin, mutta nyt mielikuva turvallisuudesta järkkyy.

”Sairaanhoitajista ei ole pula, vaikka heitä etsitäänkin ulkomailta. Suomessa on 30 000 hoitajaa, jotka eivät työskentele hoitoalalla, vaan muissa töissä.

Huono palkka suhteessa työn raskauteen ja vastuullisuuteen ei houkuta alan ammattilaisia sairaalatyöhön, jonka mainekaan ei näytä vastaavan enää todellisuutta.

Poliiseja ei tarvitse etsiä ulkomailta. Heitä on liikaa omasta takaa – tai ainakin näin valtioneuvosto on päättänyt.”

”Turvattomuus lisääntyy. Yhä useampi rikos jää selvittämättä. Rikollisille koittavat juhla-ajat. Samaan aikaan väkivallan uhri saa pelätä pahinta sairaalahoidossa.”

Kiireessä tehtyä

Turun Sanomat kritisoi kalastuslain kiireisiä muutoksia. *”Sunnuntaista lähtien kalaverkot on merkittävä lipuilla, välipoijuilla sekä kalastajan nimellä ja yhteystiedoilla. Edes kuolleita alamittaisia kaloja ei saa ottaa talteen (TS 25.3.).*

Uudistuksen tarkoitus on hyvä: veneilyturvallisuuden parantaminen ja kalastuksen valvonnan helpottaminen. Hätäily ei kuitenkaan pyhitä tarkoitusta, kun pykälien konkretia uupuu yhä.”